

Kopja Informali ta' Sentenza

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta tat-12 ta' Ottubru, 2009

Citazzjoni Numru. 1014/2002

Panta Contracting Limited

-vs-

Italian Catering Company Limited

Il-Qorti;

Rat ic-citazzjoni pprezentata fid-9 ta' Settembru 2002 li permezz tagħha s-soċjeta' attriċi ppremettiet:

Illi s-soċjeta' konvenuta hija debitrice tas-soċjeta' attriċi fis-somma ta' ħamest elef tlett mija u sbatax-il lira Maltin, disgħa u sebgħin centezmu (Lm5,317.79) liema servizzi oħra relatati magħmula mis-soċjeta' attriċi fuq ordni tas-soċjeta' konvenuta u minnha aċċettat u dan skond *statement* hawn anness u mmarkat Dok. A;

Kopja Informali ta' Sentenza

U illi għalkemm interpellata anke uffiċjalment sabiex tħallas, is-soċjeta' konvenuta baqgħet inadempjenti;

Tgħid għalhekk is-soċjeta' konvenuta għaliex din l-Qorti m' għandhiex:

1. Tikkundannaha sabiex tħallas lis-soċjeta' attriċi s-somma ta' ħamest elef, tlett mija u sbatax-il lira Maltin u disgħa u sebgħin ċenteżmu (Lm5,317.79) liema somma hija dovuta bħala prezz ta' xogħol ta' manutenzjoni u servizzi oħra relatati magħmula mis-soċjeta' attriċi fuq ordni tas-soċjeta' konvenuta u minnha aċċettat u dan skond *statement* hawn anness u mmarkat Dok. A;

Bl-ispejjeż kollha nkluż il-VAT fuq id-drittijiet professjonali, kif ukoll dawk ta' l-ittra legali li ġgħib id-data tas-26 ta' Marzu, 2002 l-ittra uffiċjali li ġgħib id-data tat-13 ta' Mejju, 2002 tal-mandat ta' sekwestru u tal-mandat ta' qbid kawtelatorji pprezentati kontestwalment ma' din il-kawża, u bl-imgħax legali mid-data tan-notifika ta' l-istess ittra u ċioe' mill-15 ta' Mejju, 2002 kontra s-soċjeta' konvenuta li d-diretturi tagħha huma minn issa ngunti għas-subizzjoni tagħhom.

Rat id-dikjarazzjoni maħlufa ta' l-attriċi u l-lista tax-xhieda.

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tas-soċjeta' konvenuta, pprezentata fid-9 ta' Diċembru 2002, li permezz tagħha eċċepiet:

1. Illi t-talbiet attriċi huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u jimmeritaw illi jiġu respinti, bl-ispejjeż kontra l-istess soċjeta' attriċi, *stante* illi, kif ser jiġi ppruvat aktar dettaljatament fil-kors tal-kawża, ix-xogħlijiet u servizzi allegatament ipprovduki mis-soċjeta' attriċi:-

a. jew qatt ma ġew eżegwiti, jew kompletati;

b. fil-każijiet fejn sar ix-xogħol jew is-servizz, dan ġie esegwit mingħajr ebda sengħa u arti, b'riżultat illi s-soċjeta' konvenuta ma rrekat ebda benefiċċju mill-

Kopja Informali ta' Sentenza

eżekuzzjoni tagħhom, u f'ċertu kazijiet l-istess xogħol u servizzi ma pprovdex ir-rimedju meħtieġ;

c. u f'kazijiet oħra fejn sar ix-xogħol jew is-servizz, il-prezz mitlub kien eċċessiv.

Rat id-dikjarazzjoni maħlufa tas-soċjeta' konvenuta u l-lista tax-xhieda.

Rat id-digriet mogħti fis-seduta tad-29 ta' Mejju 2006 li permezz tiegħu ġie nominat il-Professor Joseph Agius bħala epert tekniku u r-rapport tiegħu debitament maħluf;

Semgħet il-provi;

Rat l-atti proċesswali;

Rat il-verbal tas-seduta tat-22 ta' Ġunju 2009 li permezz tiegħu l-kawza tħalliet għas-sentenza;

Ikkunsidrat;

Illi s-soċjeta' attriċi qed titlob ħlas għal servizz li għamlet u kif spjegat fid-dettal fiċ-ċitazzjoni. Jidher li l-problema nqalgħet meta s-soċjeta' konvenuta bidlet l-idejn u Alex Grech sar l-azzjonista prinċipali u direttur tagħha. Dan għaliex jidher mill-provi li qabel ma seħħ dan it-tibdil, il-ħlasijiet kienu jsiru regolarment. Grech pero' rrifjuta li jħallas għaliex sostna li x-xogħol ta' manutenzjoni ma kienx qed isir sew u *oltre* dan jallega wkoll li l-kontijiet kienu qed ikunu esaġerati. Offra elf lira li naturalment is-soċjeta' attriċi ma aċċettatx u sussegwentament saret il-kawża.

Il-perit tekniku wasal għal dawn il-konklużjonijiet:

34. Fid-dawl tal-provi miġjuba miż-żewġ partijiet u l-investigazzjonijiet u l-analiżi taċ-ċirkostanzi ta' dan il-każ l-esponent hu tal-opinjoni illi s-soċjeta' konvenuta hija fil-parti l-kbira ġustifikata dwar l-ilment u l-eċċezzjoni tagħha fir-rifjut tal-ħlas tas-somma ta' Lm2,884.02 illi tkopri l-ispiża tal-manutenzjoni preventiva pprovduta mis-soċjeta'

attriċi fil-perjodu ta' bejn l-1 ta' Mejju 2000 u l-31 ta' Lulju 2001. L-istat inaċċettabbli illi fih iċ-chiller ġie konstatat mill-esponent, wassluh biex jiddeduċi illi fir-realta' l-manutenzjoni preventiva la kienet sodisfaċenti u lanqas effettiva għax ma ippreventietx il-kollass tal-qiegħ taċ-chiller u ta' difetti serji oħra li żviluppaw, fosthom il-malfunzjoni ta' condenser taċ-chiller u tal-fan motors.

Il-perit tekniku qal fir-rapport illi x-xogħlijiet koperti mill-Job Sheets u Extra Work Sheets amontanti għal Lm2,433.79 kellhom jithallsu għaliex kienu ġew aċċettati mid-direttur preċedenti Joe Dalli (illu nċidentalment sfortunatament miet qabel ma seta' jkun prodott bħala xhud). Skond l-espert 25 % biss tal-ħlas għal manutenzjoni kellha titħallas u fil-fehma tiegħu kien ikun aktar ekonomikament vijabbli li jinxtara *chiller* ġdid milli jsiru spejjeż hekk konsistenti għall-manutenzjoni tiegħu. Allura huwa kkonkluda illi l-ammont li għandu jithallas huwa Lm3,605.07.

Bir-rapport ma kienux kuntenti ż-żewġ partijiet; is-soċjeta' attriċi għaliex sostniet illi hija kienet tat parir li jinbidel iċ-*chiller* iżda l-imsemmi Joe Dalli kien irrifjuta li jagħmel dan u *oltre* dan il-perit eżamina iċ-*chiller* snin sħaħ wara li saret il-manutenzjoni; dik konvenuta ma kienitx kuntenta bl-ammont li skond il-perit hija kellha tħallas.

L-espert tekniku ġie eskuss miż-żewġ partijiet iżda l-Qorti jidhrilha li kien sod u preċiż fir-risposti tiegħu. Ċertament l-ilment tas-soċjeta' konvenuta fir-rigward tar-rapport tiegħu ma għandu ebda bażi għaliex ma hemmx dubju li l-parti kbira tax- xogħol sar. Hemm forsi aktar bażi għall-ilment tas-soċjeta' attriċi fir-rigward iżda kollox ma' kollox il-Qorti tħoss li kien hemm ċerta laxkezza kif kienu jinħarġu l-kontijiet u jithallsu mis-sidien preċedenti u għalhekk ċertu tnaqqis *sia pure* limitat għandu jkun hemm.

Il-Qorti fuq l-iskorta ta' diversi sentenzi għalhekk ma tarax għaliex ma għandhiex tadotta u tagħmel tagħha l-konklużjonijiet tal-espert tekniku għalkemm tħoss li t-tnaqqas ta' 75% mill-ammont mitlub għall-*maintenance* huwa eċċessiv u se tnaqqasu għal hamsin fil-mija. Kif qalet

il-Qorti tal-Appell fil-kawża deċiża fit-23 ta' Gunju 1967 fl-ismijiet **“Giswarda Bugeja vs Emanuele Muscat et”** għalkemm il-Qorti mhux marbuta li taċċetta l-konklużjonijiet peritali kontra l-konvinzjonijiet tagħha nnifisha, u l-konklużjonijiet peritali bħal materjali istruttorji oħrajn kontrollabbli mill-ġudikant, madankollu *‘il giudizio dell’ arte’ espress mit-tekniku ma jistgħux u ma għandux, aktar u aktar fejn il-parti nteressata ma tkunx ipprevaliet ruħha mill-fakolta lilha mogħitja b’talba ta’ nomina ta’ periti addizzjonali, jiġi skartat faċilment, ammenoke’ ma jkunx jidher sodisfaċentement illi l-konklużjonijiet peritali huma fil-kumpless kollu taċ-ċirkostanzi irragonevoli.* Kif ġia’ ingħad pero’ l-ammont li l-espert tekniku naqqas huwa neċessarjament arbitrarju u bħala tali l-Qorti tħossha ġustifikata tasal għall-konklużjoni li huwa eċċessiv u se tirreduċih għal ħamsin fil-mija – kwindi l-ammont li għandu jithallas għall-manteniment preventiv għandu jkun elf, erba’ mija u tnejn u erbgħin Lira Maltin u ċenteżmu (Lm1,442.01) – għalhekk l-ammont totali li għandha tħallas is-soċjeta’ konvenuta għandu jkun tliet elef, tmien mija u sitta u sebgħin Lira Maltin u ħamsa u sebgħin ċenteżmu (Lm3,876.75) ekwivalenti għal disat elef u tletin Ewro u erbgħin ċenteżmu (€9,030.40).

Billi t-talba saret għal somma ġia’ likwida, il-Qorti se tordna li l-imgħaxijiet jibdeu jiddekorru kif mitluba fiċ-ċitazzjoni għaliex altrimenti s-soċjeta’ konvenuta tkun qed tgawdi mir-rifjuta tagħha li tħallas u n-nuqqas li tiddepożita l-ammont li kellu jithallas, għall-inqas fil-fehma tagħha stess.

Għal dawn il-motivi, il-Qorti tilqa’ l-eċċezzjonijiet tas-soċjeta’ konvenuta biss fir-rigward tal-ammont mitlub mis-soċjeta’ attriċi u tiċhadhom għall-kumplement u kwindi tikkundannaha tħallas lis-soċjeta’ attriċi s-somma ta’ disat elef u tletin Ewro u erbgħin ċenteżmu (€9,030.40) (ekwivalenti għal tliet elef, tmien mija u sitta u sebgħin Lira Maltin u ħamsa u sebgħin ċenteżmu (Lm3,876.75) bl-imgħaxijiet jiddekorri kif mitluba fiċ-ċitazzjoni. Spejjeż jinqasmu hekk; kwantu għal kwint mis-soċjeta’ attriċi u erba’ kwinti mis-soċjeta’ konvenuta.

Kopja Informali ta' Sentenza

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----